
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁŘSKÁ ŠKOLA

Kč 15,–

5 leden
2006–7
69. ročník

OBSAH

(English summary see page no. 23)

Léčivé účinky vína.....	2
Moravskoslezské centrum	3
Z jednání Asociace	6
Střední škola dostihového sportu a jezdeckví	8
Vzděláváním k profesionalizaci	8
Poradenské okénko	10
Poprvé v České republice	12
Pocit zodpovědnosti	13
O majstrovstvách světa v orbe	14
Konference vyšších odborných škol	16
Výstava o vzdělávání	17
Odborná stáž žáků v Německu	17
Barmanský kurz.....	18
80. výročí vzniku odborné hospodářské školy v Březnici....	18
Svoboda – Novák	20
František Farský	21
2006 – rok významných výročí	22

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

LÉČIVÉ ÚČINKY VÍNA

Už před tisíci lety byla známa léčivá a nutriční hodnota plodů révy vinné. Egypťané konzumovali hrozny a víno už před šesti tisíci lety a staré egyptské recepty dokazují, že víno používali také k léčení. Mnoho starověkých řeckých filozofů velebilo léčivou sílu vína. Na řeckém ostrově Kos vznikla první lékařská škola, která doporučovala léčbu vínem. Homér doporučoval víno používat k dezinfekci ran, Hippokrates nabízel některé druhy vín jako diuretikum a na snížení tělesné teploty. Odkazy o léčivých účincích a duševním opojení z vína lze dohledat v Bibli. Réva vinná a víno je zde zmiňováno častěji než jiné kulturní plodiny. Víno představovalo v dávné historii životní mizu přírody a symbolické spojení mezi vínem a krví přetrvává v křesťanství dodnes.

Naši předkové se mírnou konzumací vína chránili před střevními onemocněními, víno užívali při nachlazení, na tlášení bolesti, také jako dezinfekční prostředek na vnější rány. Víno pro osvěžení ředili vodou, k léčebným účinkům do něj přidávali byliny, koření, živočišné výměšky, med a jiné příměsi. Evropská lidová léčitelství vyvíjeli z hroznové šťávy mastičky na odstraňování kožních nemocí. Listy révy vinné se užívaly k zástavě krvácení, na kožní záněty a bolesti vyvolané hemeroidy. Nezralé hrozny byly používány k léčbě bolesti v krku a sušené hrozny, známé jako hrozinky, na vyléčení nechutenství a proti zácpě. Sladká vína se užívala k léčení řady nemocí jako neštovice, cholera, rakovina, oční infekce, nemoci jater a ledvin.

První lékařská kniha o víně napsaná francouzským lékařem pochází z počátku patnáctého století. Do konce

osmnáctého století bylo víno díky obsahu kyselin a alkoholu, které potlačují a ničí škodlivé bakterie v těle, doporučováno jako bezpečnější nápoj než voda. Víno hrálo v léčitelství důležitou roli až do konce devatenáctého století a bylo oficiálně užíváno jako lék.

V lidovém léčitelství se dodnes používá víno a bylinky. Při žaludečních potížích nalijeme 1 litr vína na 100 g nakrájeného kořene křenu a 2 minuty vaříme. Necháme 10 minut ustát a scedíme, užívá se polévková lžice před jídlem. Pro osvěžení připravíme vinný extrakt – na dvě hrsti květů prvosenky nalijeme 1 litr bílého vína, necháme půl dne stát a scedíme. Pijeme večer jednu sklenku. Obklad na bolesti hlavy připravíme tak, že 10 g kořene kozlíku vaříme 10 minut v 1,5 dcl bílého vína. Scedíme a máčíme obklady, které přikládáme na čelo. Na onemocnění průdušek připravíme vinný extrakt z 1 litru bílého vína, do kterého se přidá 15 g pomerančové kůry, 30 g kořene omanu, máčí se po dobu 3 dní. Proti chřipce svaříme 1/4 litru červeného vína, přidáme po 1 dílu – květ černého bezu, květ lípy, květ podbělu, list jitrocele, přidáme dobromysl, truskavec, mátu peprnou. Možná osladit medem, vypít horké a ihned ulehnot. Extrakt způsobuje silné pocení. Je známo, že víno má příznivý vliv na kardiovaskulární systém.

Tak na zdraví!

Podklady byly získány na právě ukončené výstavě „O vínu“, kterou připravilo ve svých prostorách Národní zemědělské muzeum v Praze (informace o výstavách vyšly rovněž zářijovém a prosincovém vydání Zemědělské školy).

K ilustraci na obálce: *Napoleona imperialis* – napoleonka, stromovitá rostlina pocházející z Afriky, pěstuje se ve sklenících pro barevné růžové až modré květy. Vybráno z publikace *Allgemeines Deutsches Garten Magazin*, 1805

MORAVSKOSLEZSKÉ CENTRUM

Vznik, činnost, obhájení a realizace projektu

Moravskoslezské centrum odborného vzdělávání pro rozvoj venkovského prostoru (MS COV) bylo zaregistrováno 27. 5. 2005 jako sdružení. Vzniklo na základě požadavků Agrární komory ČR a za aktivního přístupu Ministerstva zemědělství ČR jako jedno z pilotních center v České republice.

Zakládající subjekty MS COV:

- Masarykova střední zemědělská škola a Střední odborné učiliště zemědělské Opava;
- Střední škola automobilní, mechanizace a podnikání Krnov;
- Střední škola zemědělství a služeb Město Albrechtice;
- Školní statek Opava;
- Regionální agrární komora Ostravsko, sídlo MS COV Opava.

Základní prioritou MS COV v oblasti vzdělávání je podpora širokého rozvoje lidských zdrojů jako základního předpokladu ekonomického a sociálního rozvoje společnosti.

Jde zejména o zvýšení účasti zemědělských pracovníků a obyvatel venkova na vzdělávání pro všechny věkové skupiny.

Zaměření centra

MS COV se zaměřuje na realizaci teoretické i praktické výuky odborných témat, pořádání kurzů a vydávání odborných publikací a tiskovin věnovaných problematice pěstování rostlin, ekonomice podniku, zemědělské mechanizaci, údržbě krajiny, ekologickému hospodaření a obnově ven-

kova. Neopomíjí ani jazykovou výuku, informační technologie a rekvalifikační kurzy.

Činnost slouží:

- zvyšování kvalifikace pracovníků v zemědělství (po úspěšném ukončení kurzu – certifikát),
- realizaci speciálních vzdělávacích programů,
- doškolování pedagogů a zajišťování speciálních kurzů a přednášek pro studenty SOŠ,
- provozu konzultačního střediska.

Z nabídky akcí

Moravskoslezské centrum odborného vzdělávání pro rozvoj venkovského prostoru se sídlem v Opavě již druhým rokem organizuje a pořádá pro širokou zemědělskou veřejnost, pracovníky služeb a údržby venkovského prostoru semináře, školení a odborné kurzy.

Po zkušenostech z předchozího roku a na základě požadavků zemědělské veřejnosti je nabídka každým rokem pestřejší. Plán činnosti byl odsouhlasen a schválen Ministerstvem zemědělství ČR a uvádím z něho některé uskutečněné úspěšné akce.

V měsíci březnu 2006 proběhly na MSZeŠ v Opavě dva jednodenní semináře s názvy:

„Pěstování GMP v ČR“ a „Tepelná energie z polí“. Na obou akcích přednášeli přední odborníci a lektori z výzkumných ústavů a podniků zabývajících se danou problematikou. Oba semináře byly účastníky velmi dobře hodnoceny a zúčastnilo se jich více než 100 osob.

Hybridní pluh VARI TANZANIT 8

Stroje na minimalizační zpracování půdy od firmy HORSCH

Dále to byl 30hodinový „Počítačový kurz I pro pracovníky v zemědělství“. Tento kurz se uskutečnil na všech třech školách, které jsou členy MS COV. Na každé škole absolvovalo kurz 12 účastníků, kteří na závěr zpracovávali závěrečnou práci a obdrželi certifikát. V kurzu přednášeli lektori, proškolení učitelé daných škol. O kurz byl značný zájem a byl účastníky též velmi kladně hodnocen. Následoval „Počítačový kurz II“ se stejnou hodinovou dotací.

MS COV spolu se SOŠ a SOU Krnov podílelo na organizaci „Jízdy zručnosti pro zemědělskou mládež“. Tato soutěž pro celý Moravskoslezský kraj ve spolupráci s časopisem Zemědělec proběhla při výstavě „Techagro“ na brněnském výstavišti a zúčastnilo se jí 21 žáků.

Pro odborné učitele v úvodu jmenovaných škol a 40 studentů SOŠ a SOU Krnov byl zorganizován jednodenní seminář na téma „Automatická převodovka VARIO,“ traktoru FENDT. Zásluhou nejnovější promítací didaktické techniky se účastníci seznámili se všemi detaily mechanické i hydraulické části převodového ústrojí.

Nový projekt

Pro zvýšení zájmu a prospěchu MS COV se sídlem v Opavě se jeho pracovníci rozhodli v rámci Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů a Rozvoje dalšího profesního vzdělávání zpracovat a přihlásit projekt s názvem Rozvoj a zlepšení nabídky MS COV pro rozvoj venkovského prostoru. Tento projekt vznikl po zralé úvaze na základě zkušeností z předchozí práce centra a z rozsáhlých dotazníkových šetření účastníků pořádaných akcí. Chce nabídnout široké spektrum aktivit, které pomohou pracovníkům v zemědělství službách a údržbě krajiny být konkurenceschopný v podmínkách členství České republiky v Evropské unii v novém projekčním období 2007–13. Projekt reaguje na adaptabilitu agrárního sektoru v Moravskoslezském kraji na podmínky společné zemědělské politiky EU cestou vzdělávání.

Velkoplošný secí stroj AMAZONE CIRRUS 6001
s traktorem FENDT 900 VARIO TMS

Cíle projektu a jeho rozpracování:

- oslovení širokého spektra pracovníků v zemědělství, službách, ochraně a údržbě krajiny a venkovského prostoru,
- zvýšení počítačové gramotnosti,
- orientace v grantových programech ČR a EU a zlepšení schopnosti přípravy a tvorby projektů s možností čerpání finančních dotací z EU,
- využívání moderní zemědělské techniky s ohledem na šetření energií, zvyšování produktivity práce a ochranu životního prostředí,
- zlepšování života na vesnici, environmentální vzdělávání,
- motivace k celoživotnímu vzdělávání,
- evaluace jednotlivých aktivit, pravidelné vyhodnocování a prezentace na webových stránkách.

Z těchto cílů byly rozpracovány 4 Moduly, které jsou nosnou částí projektu a jsou soustředěny do následujících oblastí:

- M 1 Rozvoj informačních technologií společnosti se zaměřením se na využití moderní informační techniky českých i zahraničních zemědělců potravinářských databází a speciálních programů.
- M 2 Školení v oblasti orientace v projektech a výzvách ČR a EU, uspořádání projektových seminářů zaměřených na přípravu a podání projektů s ohledem na jejich přínos a úspěšnou realizaci s možností čerpat dotaci z fondů ČR i EU.
- M 3 Využívání moderní techniky a technologií v zemědělství a službách formou předváděcích akcí a praktických ukázek se zaměřením na zlepšení vybavenosti a zvýšení konkurenceschopnosti k vyspělým agrárním zemím, na úspory energií a na zvýšení produktivity práce.
- M 4 Přednášková, seminární a konzultační činnost zaměřená na ochranu životního prostředí, krajiny a zlepšení kvality života ve vesnických oblastech.

Polonesený otočný pluh EUROPA II 180 7S

Projekt využívá spolupráci podniků a vzdělávacích institucí při realizaci vzdělávacích programů i v rámci dalšího profesního vzdělávání. Spolupráce s Agrární komorou, Krajským informačním centrem, Zemědělským svazem umožňuje oslovení velkého množství podniků a předpokládá se, že se celého projektu zúčastní až 1000 respondentů. Výsledky a aktivity projektu budou velmi dobře využitelné i pro vzdělávání žáků i učitelů jednotlivých škol v dalším období.

Jednotlivé moduly se prolínají a jejich aktivity jsou plošně rozvrženy do dvouletého období trvání projektu. Projekt byl zahájen 1. 8. 2006 a předpokládané ukončení je 30. 6. 2008. Pro jednotlivé moduly je rozpracován a navržen harmonogram plnění. Za každý modul je plně zodpovědný garant modulu, který nese plnou zodpovědnost od obsahové náplně přes výběr účastníků, dodržování obsahu, výběru lektorů, organizační zajištění až po konečné vyhodnocování a diseminaci modulu. Propagace projektu a jednotlivých akcí bude realizována na internetových stránkách jednotlivých členů MS COV. Pro informovanost budou tištěny rovněž informační materiály a plakáty, které budou distribuovány prostřednictvím kontaktů Agrární komory Opava a Zemědělského svazu plošně v rámci celého Moravskoslezského kraje. Informace o projektu i o jednotlivých akcích budou veřejně přístupné v rámci aktivit Krajského informačního střediska pro rozvoj zemědělství a venkovského prostoru v Opavě.

První zkušenosti

V rámci projektu byl uskutečněn první ze 4 modulů „Předváděcí akce moderní zemědělské techniky a technologií s možností jejich využití“. Podle plánu programu byla uskutečněna první část modulu s názvem „Technika pro základní a minimalizační zpracování půdy“. Pro tuto akci bylo osloveno 5 firem, které prodávají nebo vyrábějí potřebnou techniku.

MS COV oslovilo firmy STROM Export s.r.o. Praha, FARMET Česká Skalice, LUKROM ZLÍN a.s. Kroměříž, BV – Technika a.s. Polanka, OPALL – AGRI s.r.o. Dolní Životice. Všechny firmy pozvání na předvádění s ochotou přijaly. Těsně před akcí se ještě přihlásila místní firma AGBI CZ s.r.o.

Management MS COV je přesvědčen, že zemědělec již nevystačí s praktickými poznatky a v současné době technického pokroku musí být praxe bezpodmínečně podložena odbornými znalostmi. Proto jsme celou předváděcí akci pojali ve dvou částech. V té první teoretické na zámku VAKSTAV v Loděnici zástupci firem seznámili účastníky

pomocí promítací techniky s technologiemi zpracování půdy a technikou, kterou jím pro tyto potřeby nabízejí, a kterou pro ně vyrábějí. Mají dlouhodobé zkušenosti z provozu a stálý kontakt s praxí. Po konzultaci s výrobcí tak na trh přicházejí stále preciznější a výkonnější stroje. Předvádění umožnilo účastníkům akce sledovat na kvalitních snímcích i detaily, kterých by si při práci strojů ani všimnout nemohli. Této teoretické části se zúčastnilo 145 zájemců. Odpoledne se účastníci přesunuli na předváděcí pozemek za vesnicí, který byl již dříve zpodmítnutý. Na vytyčeném 300 m širokém dostatečně dlouhém pásu firmy předvedly svoji techniku. Každá měla pro předvedení svých strojů v činnosti 50m šířky pole. Na pozemku nechyběl stánek s prospekty a možnost konzultace o výrobcích či prodeji.

Firma BV Technika začala s předváděním výrobků firmy LEMKEN. U všech firem byl postup stejný. Technik seznámil účastníky s daným strojem a ten vyjel a předvedl svoji činnost jízdou tam i zpět. Stroje vyjízděly v pořadí VARI TANSANITT 8 – hybridní pluh, diskový podmítač RUBÍN, diskový podmítač HELIODOR (novinka), hloubkový kypřič LEMKEN THORID, a na závěr secí kombinace, rotační brány se secím strojem SOLITAR. Největší zájem tu budila novinka hybridní pluh VARI TANSANITT 8. Tento pluh spojuje výhody neseného a poloneseného pluhu. K závěsu pluhu je připojen hlavní rám s orebními tělesy jako u nesených pluhů a tím přenáší hlavní zatížení na zadní nápravu traktoru, čímž ji dotěžuje a zvyšuje tahovou sílu traktoru. Pomocný rám má jen pomocnou funkci, kterou přebírá hmotnost při otáčení na souvrati a při transportu.

Jako další představila stroje firma FARMET, která je vyrábí i prodává. Stroje vyjely v pořadí DISKER 4,5 – diskový podmítač, TURBULENT 3 – hluboké kypření, KOMPAKTOMAT – předseťový kompaktor, EXCELENT 4,5 – secí stroj. Z hodnocení diváků se nejvíce líbil hloubkový kypřič DG 5N.

Firma LUKROM představila postupně stroje od známé firmy HORSCH, TERANO 6FX, což je univerzální kypřič s nízkým pracovním odporem. Zaručuje mělkou podmítku, středně hluboké a nebo hluboké kypření. Kypří, míchá, urovnává, drobí a utužuje půdu při každé pracovní hloubce. HORSCH TIGER 4AS je určen pro intenzivní přípravu půdy až do 35cm. Nazývají ho jako „chytřejší náhrada pluhu“. Dokáže svou extrémně vysokou průchodností promístit půdu s velkým množstvím slámy bez ucpávání. HORSCH PRONTO 6DC PPF – univerzální secí stroj do všech podmínek. Jedním přejezdem půdu zpracuje, urovná, utlačí, zaseje a uzavře. Účinně připraví seťové lužko, seje v nejvyšší kvalitě při vysoké pracovní rychlosti na 15km/hod.

a zajišťuje všestranné použití (po orbě, do mulče, na přímou).

Firma OPALL-AGRI předvedla stroje na zpracování půdy: přesné talířové brány s 3D jištěním, hloubkový kypřič s podrývacími noži, SATURN II. – kombinovaný stroj pro přípravu seťového lože, JUPITER II. 140 – nesený otočný čtyřradliční pluh s jištěním orebních těles, EURO-PA II 180 7S – polonesený otočný pluh s páskovými orebními tělesy. O tento pluh byl největší zájem a z navrácených hodnocení účastníků vyplynulo, že jim takový pluh v podniku chybí nebo že by si ho rádi koupili.

Firma STROM předvedla diskové podmiítače PRECIZER Mega PM 8000 a DISCLAND EXPERT LE 6000 oba s moderní páteřovou konstrukcí rámu. Dále ECOLAND CLASSIC EVO E Ce 4500 diskoradličkový podmiítač taktéž s moderní páteřovou konstrukcí rámu. Mimo předvádění ještě představila jen pro výstavu mulčovač rostlinných zbytků.

Dodatečně se přihlásila firma AGBI CZ a UNICOM Agro, jejíž zástupci předvedli nejsilnější traktor FENDT 900 VARIO TMS s velkoplošným secím strojem AMAZONE CIRRUS 6001. Koncept stroje je založen na zabez-

pečení vysokého plošného výkonu při nízkých nárocích na intenzitu předem připravené půdy. Díky specifickému vyrovnávacímu systému botek Pac TeC je při rychlostech do 20km/hod. zajištěno přesné ukládání osiva do seťového lože.

Na odpolední předvádění strojů přišlo ještě dalších 100 účastníků. Je potěšitelné, že velký zájem o předváděcí akci měli i studenti zemědělských škol. Kromě studentů z odborné krnovské školy (akce se zúčastnili již od rána) přijely na odpolední předvádění dva autobusy studentů ze zemědělských škol z Opavy a Frýdku Místku i se svými učiteli. I u studentů bylo vidět, jak je zajímavá kvalitní práce i konstrukce výkonné zemědělské techniky. Při prezentaci účastníci akce obdrželi reklamní tašky s logem ESF, EU a MS COV, v nichž byly prospekty všech předváděných strojů od všech firem. Kromě toho obdrželi dotazník a po jeho řádném vyplnění byli zařazeni do slosování o 10 cen, které věnovaly zúčastněné firmy.

Závěrem je ještě jednou možno říct, že na předváděcí akci nové techniky na zpracování půdy z projektu MS COV se všechno – včetně počasí – vydařilo.

Ing. Alois Palcr, MS COV Opava

Z JEDNÁNÍ ASOCIACE

Začíná čtvrtý rok spolupráce škol

V prosincovém čísle Zemědělské školy jsme vám nabídli projev prvního předsedy Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru Ing. JANA KOTA na Valné hromadě (14. 11. 2006 ve Světle nad Sázavou), ve kterém shrnul veškerou činnost sdružení za právě končící rok 2006. Pokračujeme dalšími informacemi a závěry z jednání. (Podrobný zápis ze zasedání Výkonné rady a z průběhu Valné hromady obdrželi už od tajemnice paní ZACHOVÉ všichni členové Asociace.)

Důležitou součástí každoročního setkání členů Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru je vystoupení hostů, kteří s Asociací dlouhodobě spolupracují. První přítomné oslovil Dr. VLADIMÍR KRIEG, zastupující ministerstvo školství.

Ocenil možnost vzájemných setkání a hovořil o současné složité situaci na ministerstvu. Školy budou zajímat věci legislativní, které ministerstvo řeší – do r. 2012 se posouvá platnost vzdělávacích programů (VOŠ), připravuje se novela vyhlášky o školských zařízeních, k řídicímu oprávnění žáků je právní výklad č. 3/2006, poskytování osobních ochranných pracovních prostředků...

Národní ústav odborného vzdělávání spolupracuje s velkou částí přítomných škol na projektech kulikulární refor-

my a na Rámcových vzdělávacích programech (RVP). Jak informovala ING. ZORKA HUSOVÁ, už 63 RVP bylo v říjnu 2006 odesláno na MŠMT ČR ke schválení, s prací na dalších se pokračuje. Zbýlé „naše“ obory by měly být řešeny v poslední vlně r. 2008. Dále se věnovala projektům Pilot S, Kvalita 1, problematice národní soustavy povolání a národní soustavy kvalifikací, kvalifikačním a hodnotícím standardům. V rámci projektu UNIV se vytváří informační systém dostupný na Internetu – jednotlivec zjistí své možnosti (potřebná kvalifikace, uplatnění). Otázku projektu Pilot S doplnila a rozvedla ING. ZDEŇKA SZEBESTOVÁ ze stejného pracoviště. Potěšila ředitele i vyhlídkou na připravovanou metodickou příručku k tvorbě školních vzdělávacích programů.

ING. JOSEF VOZKA, ředitel Ústavu zemědělských a potravinářských informací, který je členem Asociace, připomněl

nejprve posluchačům vzdělávací akce, které ÚZPI pro školy připravilo, dále se vyjádřil k programům EU.

Počátkem r. 2006 se uskutečnilo několik běhů kurzu Potravinářská legislativa, kde byla účastníkům poskytnuta příručka Průvodce legislativou potravin I. a II. díl, vydaná ÚZPI. Následovaly kurzy k ICCP, Výživa skotu a nové směry v chovu skotu a Příprava zpracování projektů v rámci celoživotního vzdělávání, ve 2. pololetí kurz Projektové řízení, kurz Příprava projektů v rámci programu EAFRD. Přípravované kurzy k projektovému řízení Využití programu LEADER se z důvodu malého zájmu ze strany škol nerealizovaly.

A o jaké vzdělávací programy z prostředků EU se budou moci školy zajímat v příštích letech? V příštím plánovacím období EU na léta 2007 až 2013 se budou podpory na vzdělávání čerpat z jednotlivých operačních programů. Pro zemědělství to bude program EAFRD, kde je ovšem alokovan velmi malý objem finančních prostředků a tyto budou přednostně směřovány na hromadné informační akce zabezpečující rychlou implementaci cílů a zásad společné zemědělské politiky. Budou tedy využity vzdělávacími organizacemi zaručujícími bezprostřední plošnou realizaci potřebných znalostí cílovým skupinám, zemědělcům.

Nové příležitosti pro zapojení škol do celoživotního vzdělávání zemědělců a obyvatel venkova přináší však v plánovacím období 2007 až 2013 další operační programy, a to jednak OP LZZ (Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost) čerpající z ESF, který je v gesci MPSV a OP VK (Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost), který je v gesci MŠMT ČR. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost je směřován především na tvorbu vzdělávacích programů a jejich realizaci a Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je možno využít pro investiční podporu budování vzdělávacích kapacit včetně budování vzdělávacích center pro celoživotní vzdělávání.

V rámci těchto programů plánuje ministerstvo zemědělství se školami rezortního zaměření úzkou spoluprací na vybudování fungujícího systému celoživotního vzdělávání pro zemědělce a venkovský prostor při nezbytném zapojení všech aktivních regionálních a místních aktérů.

ÚZPI bude v rozsahu této spolupráce plnit metodickou a koordinační úlohu včetně technické a technologické podpory tohoto systému.

Po vystoupení hostů pokračovalo jednání pracovní částí. Z těchto informací je pro čtenářskou veřejnost důležitý pře-

hled zvolených členů do Výkonné rady Asociace, protože to jsou ti zástupci v krajích, na něž se mohou jednotlivé školy i odborní zájemci obracet se svými podněty a dotazy.

Seznam členů Výkonné rady Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru:

Karlovarský kraj	Ing. Jan Kot, Cheb
Ústecký kraj	PaedDr. Ladislav Grössl, Podbořany
Liberecký kraj	PaedDr. Lubomír Charousek, Lomnice nad Popelkou
Královéhradecký kraj	Ing. Hana Rubáčková, Hradec Králové
Pardubický kraj	Ing. Milan Janecký, Litomyšl
Středočeský kraj	Ing. Ladislav Pazák, Rakovník
Kraj Vysočina	Mgr. Otakar Březina, Humpolec
Jihočeský kraj	Ing. Břetislav Kábele, České Budějovice
Plzeňský kraj	Ing. Pavel Honzík, Klatovy
Moravskoslezský kraj	RNDr. Jiří Trávníček, Nový Jičín
Olomoucký kraj	Mgr. Bedřich Páral, Přerov
Zlínský kraj	Mgr. Božena Floriánová, Kroměříž
Jihomoravský kraj	PaedDr. Marek Kňážík, Rajhrad
Praha	Ing. Václav Hejda, Praha-Radotín
Školní hospodářství	Ing. Jaromír Beneš, Opava

Seznam členů Dozorčí rady:

Mgr. Ivana Dobešová, Benešov
Ing. Josef Brouček, Znojmo
Ing. Vlastimil Fiedler, Lanškroun

Předsedou Výkonné rady Asociace byl zvolen MGR. OTAKAR BŘEZINA

Místopředsedou Výkonné rady Asociace byl zvolen ING. JAN KOT

Po seznámení s činnostmi jednotlivých pracovních komisí uzavřela program zasedání Valné hromady diskuze, ve které se hovořilo především o nových maturitách, řidičských zkouškách, o školních hospodářstvích i nástavbových oborech a školních vzdělávacích programech.

Celé jednání se uskutečnilo v překrásném historickém sále ve Světlé na Sázavou, ve škole, která je dnes součástí České zemědělské akademie v Humpolci.

akr

STŘEDNÍ ŠKOLA

dostihového sportu a jezdeckví Praha-Velká Chuchle

Nevíte, o jakou školu se jedná? Určitě ano. To je nový název bývalého Středního odborného učiliště v Praze-Velké Chuchli. K přejmenování došlo v roce 50. výročí založení tohoto specializovaného vzdělávacího zařízení od 1. listopadu letošního školního roku.

K tomuto významnému jubileu dostala škola nejlepší dárek od svých absolventů. VÁCLAV JANÁČEK a JOSEF BARTOŠ získali šampionáty profesionálních jezdců a zvítězili v nejvýznamnějších dostizích sezóny. Janáček mezi rovinovými jezdci, včetně Českého derby a Bartoš na překážkách, když dokázal zvítězit i ve Velké pardubické steeplechase cross country.

Nový název jistě lépe vystihuje vzdělávací nabídku školy, která nadále zůstává jediným komplexním výchovně vzdělávacím zařízením v České republice pro přípravu dostihových jezdců, vedoucích pracovníků na úseku chovu koní a trenérů dostihových a sportovních koní. V současné době nabízí škola získání kvalifikace v těchto oborech:

Jezdec a ošetrovatel dostihových koní: tříletý obor vzdělání s výučním listem pro absolventy základních škol (dení studium a studium při zaměstnání).

Trenérství dostihových a sportovních koní: tříletý obor vzdělání pro absolventy oboru jezdec a ošetrovatel dostihových koní a příbuzných oborů, zakončený maturitní zkouškou (studium při zaměstnání).

Vzdělávací kurz specializovaný na problematiku sportovních koní: roční kurz pro absolventy středních škol s maturitou (studium při zaměstnání).

Bližší informace o činnosti školy, možnostech a průběhu studia mohou zájemci získat na kontaktech:

U Závodiště 325/1, 159 00 Praha 5-Velká Chuchle

e-mail: sou-chuchle@sou-chuchle.cz

www.sou-chuchle.cz

tel.: 257 941 094, 257 940 225

fax: 257 940 269

Ing. Václav Kolečko
Praha 5-Velká Chuchle

VZDĚLÁVÁNÍM K PROFESIONALIZACI

místních akčních skupin

Přestože oficiálně vznikly první místní akční skupiny až v roce 2003, již zhruba od r. 2000 vznikala v některých českých a moravských regionech místní partnerství, která se snažila pojímat rozvoj svého území v souladu s principem „bottom up“, a to se zapojením co nejširšího spektra místních aktérů. Tyto aktivity vznikaly za podpory Programu obnovy venkova a některých českých nadací, např. Nadace VIA nebo Nadace Partnerství.

Rozhodující impuls však přišel až v r. 2004, kdy Ministerstvo zemědělství ČR zásluhou prozíravých pracovníků tehdy nově zřízeného odboru rozvoje venkova a ekologie připravilo pod vedením Ing. J. VAČKÁŘE a Ing. arch. K. MATOUŠKOVÉ

program LEADER ČR. Díky němu nejen že oficiálně vzniklo několik desítek místních akčních skupin, ale především 16 z nich dostalo příležitost vyzkoušet si zcela nový a do značné míry převratný program. Prostřednictvím něho byly totiž místní akční skupiny obsazeny do role „grantové agentury“, která má za úkol naplánovat rozvojové priority, ale současně je i naplňovat transparentním přidělováním finančních prostředků jednotlivým realizátorům rozvojových projektů.

Nutno říci, že do tohoto procesu vstupovali členové místních akčních skupin sice s nadšením, ale s minimální zkušeností a mnohdy s pouze rámcovými poznatky o tom, jak tento proces má probíhat. Program LEADER ČR

pokračoval, přidal se i program LEADER+, ale vzdělanostní kapacita místních akčních skupin se zvyšovala jen neřízenou cestou pokusů a omylů. Potřeba profesionalizace (zde především ve smyslu kvality práce) rostla a cítili to i mnozí zástupci místních akčních skupin.

Uvědomovali si, že na řadu musí velmi rychle přijít jednak zvyšování odborných kapacit v několika specifických oblastech a jednak diverzifikace těchto speciálních odborných znalostí a dovedností na daleko větší počet lidí z jedné místní akční skupiny. Věděli, že nastává období, kdy je nutné soustředit pozornost na profesní vzdělávání místních akčních skupin. Tuto skutečnost si začali velmi dobře uvědomovat lidé, kteří se v r. 2005 potkávali při školení venkovských manažerů (organizováno CPKP a občanským sdružením Omega Liberec). Výsledkem tak nebyla jen platforma Duha pro venkov, založení obecně prospěšné společnosti Národní observatoř venkova a ustavení Národní sítě rozvoje venkova, ale současně i projekt, jehož výstupem je specializovaný odborný vzdělávací program pro členy a zaměstnance místních akčních skupin a jeho pilotní ověření v několika krajích České republiky. V současné době se tento projekt realizuje v kraji Jihočeském, Středočeském, Královéhradeckém, Moravskoslezském, Libereckém a v kraji Vysočina.

Vzhledem k tomu, že struktura a vyspělost místních akčních skupin se liší kraj od kraje, probíhá vzdělávací program v každém z nich s určitými formálními i obsahovými odlišnostmi. Základ je však pro všechny stejný. Program je rozdělen do pěti tematických oblastí kopírující odbornosti, které každá místní akční skupina musí na vysoce profesionální úrovni zvládat.

Jedná se o tyto oblasti:

- 1) **Management místních akčních skupin (MAS) – řízení organizace jako neziskového subjektu**
Tento modul je cílen na manažery MAS. Obsahuje všechna témata, která jsou pro řízení organizace typu MAS důležitá. Přínosem pro účastníky bude zlepšení řídicí práce, nové metody řízení, znalosti z oborů nutných pro výkon jako např. komunikační techniky, facilitace, legislativa, práce s veřejností, znalosti a dovednosti z oblasti projektového řízení.
- 2) **Finanční management MAS**
Tento modul je cílen na specialisty, kteří v rámci MAS zajišťují finanční zdroje, sledují jejich čerpání, zpracovávají cash-flow organizace, zpracovávají rozpočet činnosti organizace a po finanční stránce řídí realizované projekty.
- 3) **Administrace projektů, tvorba výběrových kritérií, transparentnost výběru projektů**
Modul je cílen na ty struktury MAS, které mají na starost administraci projektů včetně jejich hodnocení po

stránce přijatelnosti a bodového hodnocení. Přínosem pro účastníky bude znalost tvorby různých typů výběrových kritérií, prohloubení transparentnosti výběru, poznání administrativních postupů u zprostředkujících subjektů pro strukturální fondy a zvýšení objektivitu výběru. Dále pak znalost tvorby pravidel pro kontrolu, znalost relevantní legislativy, zdokonalení znalosti zákonitostí projektového cyklu ve fázi realizace projektů, znalost zpracování analýzy rizik a schopnost identifikovat možná rizika v různých fázích projektového cyklu.

- 4) **Programování, monitoring, kontrola – proces tvorby strategie MAS a sledování dosažených výsledků strategie**
Tento modul je určen pro ty, kteří se v rámci MAS účastní sestavování strategie (tedy grantového programu) MAS. Přínosem pro účastníky bude zdokonalení v metodách strategického plánování, znalost principů udržitelného rozvoje a Agendy 21, zlepšení v metodách zpracování různých typů analýz, v metodách monitoringu včetně nastavení monitorovacích indikátorů.

- 5) **Práce s veřejností, publicita, public relation**

Místní akční skupiny nejsou uzavřenou skupinou osob a úspěšnost jejich činnosti je do značné míry závislá na tom, nakolik je její činnost transparentní, nakolik a jak kvalitně komunikuje s veřejností ve svém území a jakou kvalitu a intenzitu komunikačních kanálů zvolí. Proto je tato oblast zaměřena na techniky práce s veřejností.

Vedle těchto modulů pak bude věnována pozornost i tématu Politika rozvoje venkova v ČR a EU pro období 2007–2013, v rámci kterého získají absolventi podrobnou orientaci v Programu rozvoje venkova a dalších operačních programech využitelných pro venkovské prostředí.

Součástí vzdělávacích programů v jednotlivých krajích je i vývoj e-learningového programu zaměřeného na různé fáze projektového managementu. V každém kraji se přitom zpracovává různá fáze, takže ve výsledku vznikne ojedinělý komplexní e-learningový vzdělávací program.

Projektové týmy v jednotlivých krajích tak očekávají, že pomohou vyplnit dosud prázdný prostor v péči o místní akční skupiny, a že tak dojde ke zvýšení jejich profesně odborných kapacit, tj. jednoho z předpokladů pro úspěšnost metody LEADER a pro úspěch Programu rozvoje venkova 2007–2013 jako celku.

Mgr. Michal Jarolímek
projektový manager Jihočeské univerzity ČB
a člen správní rady Národní observatoře venkova

Redakční poznámka: Článek doplňuje a rozšiřuje oblast problematiky, které jsme se věnovali i v prosincovém vydání Zemědělské školy.

PORADENSKÉ OKÉNKO

Aktuální informace nám přináší akreditovaný privátní poradce MZe ČR

HAVARIJNÍ PLÁNY V ZEMĚDĚLSKÝCH PODNICÍCH

Při každé hospodářské činnosti vzniká nebezpečí, že bude více či méně negativně ovlivňovat vnější prostředí. Toto nebezpečí je různě veliké a nelze jej vyloučit. Lze jej jen minimalizovat. A pokud už nastane stav významného ohrožení – havárie, kdy dojde k nežádoucímu nadměrnému úniku závadných látek mimo prostředí výroby, pak je nutné činit přiměřená opatření k eliminaci dalších škod. Aby byl dopad havárie co nejmenší, je nutné vědět, jak se na takové situace předem připravit a jak posléze situaci řešit v souladu s legislativou.

Zemědělci, kteří podnikají v rostlinné nebo živočišné výrobě, jsou ze zákona povinni „činit přiměřená opatření, aby závadné látky, se kterými nakládají, neunikly do povrchových ani podzemních vod a neohrožily jejich prostředí“. To jim přímo ukládá § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách v platném znění.

V listopadu 2005 byl k vodnímu zákonu vydán prováděcí předpis, vztahující se přímo k § 39 „Zavadné látky“ a § 41 „Povinnosti při havárii“. Tímto předpisem je **vyhláška MŽP č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárii, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků**. Vyhláška nabyla účinnosti dnem 1. května 2006. Povinnost podniku – mít schválený havarijní plán – vyplývá ze zákona o vodách a tento požadavek platí již delší dobu před vydáním vyhlášky. Tato vyhláška jen blíže konkretizuje náplň havarijního plánu.

Pokud zemědělci zacházejí se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo hrozí zvýšené nebezpečí znečištění vod, musí mít vypracovaný plán opatření pro případy havárie, tedy **havarijní plán**. Dále pak jsou povinni zaznamenávat provedená opatření a tyto záznamy uchovávat pět let. Havarijní plán schvaluje příslušný vodoprávní úřad na podkladě žádosti.

Plné znění této vyhlášky, která vyšla dne 16. 11. 2005 (sbírka zákonů, částka 158), lze získat např. na internetové adrese ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/sbirka>

Vyhláška č. 450/2005 Sb. dále přímo vymezuje, co je to zacházení se závadnými látkami „ve větším rozsahu“ – je to vždy, když se jedná o zacházení s těmito látkami právnickou osobou nebo podnikající fyzickou osobou. Pokud je však se závadnou látkou i v rámci podnikání nakládáno v menším množství než stanoví vyhláška limitem nebo je s nimi zacházeno vyjmenovaným způsobem, pak se o zacházení ve větším rozsahu nejedná a povinnost vypracování havarijního plánu se na tyto látky nevztahuje. O zacházení se závadnými látkami ve větším rozsahu se nejedná např.:

- při nakládání s kapalnými závadnými látkami v množství do 500 l (zařízení), příp. 1000 l (přenosné obaly),
- při nakládání s pevnými závadnými látkami v množství do 1000 kg,
- v případě jejich použití jako PHM v dopravních a mechanizačních prostředcích,
- při přímé aplikaci hnojiv, statkových hnojiv a přípravků na ochranu rostlin (*v § 2, písm. b/ a písm. c/ vyhlášky č. 450/2005 Sb. je terminologická nepřesnost – na rozdíl od platné terminologie zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, bylo v havarijní vyhlášce použito pojmu „hnojiva“ v obecném smyslu*).

Uživatelem závadných látek je každý, kdo s těmito látkami zachází, tedy když je těží, vyrábí, zpracovává, skladuje, zachycuje, dopravuje, používá, zneškodňuje, distribuuje, prodává nebo s nimi jinak zachází.

Náležitosti havarijního plánu

Havarijní plán obsahuje vymezení uceleného provozního území, pro které je zpracován, a údaje o uživateli závadných látek (jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa trvalého pobytu, popřípadě adresu místa pobytu, jde-li o fyzickou osobu, jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu, adresu místa podnikání a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, jde-li o podnikající fyzickou osobu, a obchodní firmu nebo název, sídlo a identifikační číslo, jde-li o právnickou osobu). V případě, že uživatel závadné látky není totožný s vlastníkem nebo vlastníky uceleného provozního území nebo zařízení, uvedou se tyto údaje i o vlastníko-

vi nebo vlastnících, popřípadě i o nájemci nebo nájemcích uceleného provozního území nebo jednotlivých zařízení.

Osnova havarijního plánu

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, adresa místa trvalého pobytu, dosažené odborné vzdělání a telefonické spojení na autora havarijního plánu, jméno, popřípadě jména a příjmení statutárního zástupce uživatele závadných látek a kontaktní spojení na něj, jde-li o právnickou osobu, jména, popřípadě druhá jména, příjmení a funkční zařazení osob, určených uživatelem závadných látek k zajištění plnění úkolů podle havarijního plánu a telefonické spojení na ně
- b) seznam závadných látek, se kterými uživatel zachází, identifikační údaje a vlastnosti těchto látek uvedené v příloze vyhlášky, popřípadě v bezpečnostním listu a průměrné a nejvyšší množství závadných látek, se kterými se nakládá
- c) seznam zařízení, ve kterých se zachází se závadnými látkami, včetně technických parametrů jednotlivých zařízení a popisu kanalizace zařízení a jejich technické výkresové dokumentace; dokumentace odvodnění zahrnuje celou cestu odtoku odpadní vody od jejího vzniku v zařízení až po vypustí odpadní vody do povrchových vod, popřípadě do kanalizace pro veřejnou potřebu a dále celou cestu odtoku srážkových vod dešťovou kanalizací
- d) výčet a popis možných cest havarijního odtoku závadných látek a odtoku vod použitých k hašení a z toho vyplývajících ohrožených objektů, včetně horninového prostředí, podzemních zařízení (zejména kolektorů, technologických kanálů a kanalizací) a povrchových a podzemních vod jako pravděpodobných koncových recipientů uniklých závadných látek
- e) výčet a popis stavebních, technologických a konstrukčních preventivních opatření, včetně jejich parametrů
- f) výčet a popis organizačních preventivních opatření a technických prostředků (druh, množství, účel) využitelných při bezprostředním odstraňování příčin a následků havárie, včetně situace s vyznačením místa uložení těchto technických prostředků, popřípadě spojení na smluvního dodavatele těchto služeb, včetně způsobu jejich dodání
- g) popis postupu po vzniku havárie v členění na:
 - 1. bezprostřední odstraňování příčin havárie
 - 2. hlášení havárie
 - 3. zneškodňování havárie
 - 4. odstraňování následků havárie
 - 5. vedení dokumentace o postupech použitých při zneškodňování a odstraňování následků havárie
- h) zásady ochrany a bezpečnosti práce při havárii a její likvidaci
- i) personální zajištění činností podle havarijního plánu včetně telefonického spojení na tyto osoby, schéma řízení při bezprostředním odstraňování příčin havárie, a to i pro doby omezené činnosti uživatele závadných látek, zejména mimo pracovní dobu nebo v období dovolených
- j) adresy a telefonická spojení na správní úřady, subjekty účastníci se zneškodňování havárie a případně i jiné odborné subjekty a další zainteresované právnické i fyzické osoby, především na:
 - 1. Hasičský záchranný sbor České republiky
 - 2. jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany
 - 3. Policii České republiky
 - 4. správce povodí, v jehož územní působnosti se ucelené provozní území nachází
 - 5. místně příslušný vodoprávní úřad
 - 6. místně příslušný inspektorát České inspekce životního prostředí, oddělení ochrany vod
 - 7. zdravotnickou záchrannou službu
 - 8. místně příslušný obecní, popřípadě městský úřad
 - 9. místně příslušný krajský úřad
 - 10. příslušný orgán ochrany veřejného zdraví
 - 11. Český inspektorát lázní a zřídelský v případě dotčení ochranných pásem přírodních léčivých zdrojů nebo zdrojů přírodních minerálních vod
 - 12. správce vodního toku, v jehož povodí se ucelené provozní území nachází
 - 13. vlastníka, popřípadě provozovatele kanalizace, pokud je zařízení či ucelené provozní území odkanalizováno
 - 14. odběratele vody (§ 8 vodního zákona) bezprostředně ohrožené následky havárie
- k) postup předávání hlášení o vzniku havárie, obsah hlášení a způsob vedení záznamů o hlášeních
- l) kvalifikace a postupy (plány účelových školení a výcviku) zabezpečující rozvoj a udržování potřebných odborných způsobilostí ostatních osob, podílejících se na plnění úkolů stanovených havarijním plánem
- m) údaje o umístění kopií havarijního plánu, případně výpisů z něho tak, aby byly zajištěny trvalé a bezprostřední informace u jednotlivých zařízení, v nichž se nakládá se závadnými látkami

Součástí havarijního plánu je též popis způsobu vedení záznamů a fotodokumentace o opatřeních prováděných podle havarijního plánu, popis kontrolního systému jeho funkce a provozu a způsob vyhodnocování a evidence výsledků kontrol, podrobnosti o hlášení havárií a další podrobnosti související s plněním povinností uživatele závadných látek, zejména zásady odstraňování odpadů, které mohou při zneškodňování havárie vzniknout.

Havarijní plán se předává ke schválení na příslušný vodoprávní úřad

Vodoprávními úřady jsou:

- obecní úřady,
- újezdni úřady na území vojenských újezdů,
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- krajské úřady,
- ministerstva jako ústřední vodoprávní úřad.

Ke schválenému havarijnímu plánu se připojí kopie pravomocného rozhodnutí vodoprávního úřadu, kterým byl tento havarijní plán schválen.

Údaje uvedené ve schváleném havarijním plánu se aktualizují do jednoho měsíce po každé změně, která může ovlivnit účinnost a použitelnost havarijního plánu. Aktualizovaný havarijní plán se zašle vodoprávnímu úřadu. Jsou-li

v uceleném provozním území pro dopravu závadných látek manipulovány nebo skladovány závadné látky, které nejsou uvedeny v seznamu závadných látek v havarijním plánu, zašle provozovatel tohoto uceleného provozního území vodoprávnímu úřadu obratem požadované podklady.

Havarijní plán musí být dostupný

Schválený havarijní plán se uloží tak, aby byl dostupný v případě havárie. Uloží se také prohlášení jednotlivých pracovníků, kteří se závadnými látkami zachází nebo by měli v případě havárie zasahovat, že byli s obsahem schváleného havarijního plánu seznámeni.

Ing. Jan Leština, CSc.
VÚRV Praha-Ruzyně

POPRVÉ V ČESKÉ REPUBLICE

“Evropský profil lesního dělníka“

Naše lesnické a rybářské učiliště ve Bzenci již druhým rokem spolupracuje na mezinárodním pilotním projektu Learn For Work v rámci programu Leonardo. Projekt si vzal za úkol vytvořit Profil lesního dělníka přijatelný pro všechny státy EU. Do tohoto projektu koordinovaného centrálním lesnickým učilištěm v Belgii (Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal VZV) byli přizváni zástupci dalších šesti zemí – za Českou republiku Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně. Ta následně přizvala ke spolupráci pět zaměstnavatelů lesních dělníků – významné firmy působící v jihomoravském regionu a šest lesnických učilišť po celé republice.

Naše škola se zapojila nejdříve do rozsáhlé ankety, ve které se zjišťovalo, jaké konkrétní dovednosti a vědomosti potřebují lesní dělníci při své každodenní práci. Porovnávaly se údaje a jejich hodnocení důležitosti mezi dělníky, řediteli lesnických firem a řediteli učilišť ve všech zapojených zemích. Po vyhodnocení údajů se vybrala v každé zemi vzdělávací instituce, kterou navštívila komise se zemí ostatních. Za Českou republiku bylo vybráno naše učiliště. Byla posuzována úroveň přímo během výuky, důraz byl kladen na odborný výcvik. Na základě všech výsledků byl zpracován tzv. “Evropský profil lesního dělníka.” Pro dosažení tohoto Profilu v ČR byly vypracovány vzorové zkušební testy a obsah a forma rozdílových praktických zkoušek. V červnu 2006 absolvovalo zkušební testy 56 učňů z učilišť v Abertamech, Bzenci a Hejnicích. Dne 4. října 2006 byly poprvé v ČR ověřeny praktické zkoušky na 7 kva-

lifikovaných dělnících – bývalých žácích učebního oboru, nynějších žácích nástavbového oboru.

Zkoušky byly rozděleny na tři části. V dílnách si uchazeči vylosovali téma některé opravy nebo údržby motorových pil, v porostech lesa předvedli kácení stromů a vyznačení probírky s poznáváním přírodnin. Důležitou součástí zkoušky bylo klidové zvládnutí a správná reakce na cíleně vybrané silně provokativní otázky, které měly uchazeče znervóznit. Takto se zjišťovala psychická stabilita každého a současně loajalita k zaměstnavateli, které jsou potřebné pro práci v EU. Všichni uchazeči – naši žáci ve zkoušce obstáli – prospěli a potvrdili, že jsou schopni vykonávat práci jako kvalifikovaný lesní dělník podle Evropského profilu lesního dělníka.

V současnosti je připravován další navazující projekt, který by měl zavést ve spolupráci konkrétních ministerstev a mezinárodních profesních organizací Centrální registr, který bude spravován v každé zemi certifikační organizací. Tato pracoviště (učiliště) musí být akreditované. Vzhledem ke stále novým poznatkům v oboru bude nutno platnost certifikační zkoušky omezit na dobu 5 let a v rámci celoživotního vzdělávání bude zájemce v těchto intervalech znovu přezkušován a jeho údaje zadávány do mezinárodního Centrálního registru.

Domnívám se, že zde lesnictví ukazuje i dalším oborům, jak na to.

Ing. Miroslav Měsíček
SOU lesnické a rybářské Bzenec

POCIT ZODPOVĚDNOSTI

za stav životního prostředí

Kolektiv pedagogických pracovníků Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy Tábor se zapojil do projektu Klubu ekologické výchovy „Pilotní střední školy Klubu ekologické výchovy a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji“. Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky a účastní se ho celkem 12 středních škol z celé ČR.

Cílem projektu je připravit na jednotlivých školách promyšlenou strategii výchovy a vzdělávání zaměřenou na nenásilné zpřístupňování informací o ohrožení životního prostředí a vést mládež k poznání možností, jak v rámci své profese i v osobním životě přispět k tzv. udržitelnému rozvoji.

Učitelé naší školy již připravili začlenění informací o problémech životního prostředí a o možnostech jejich řešení do jednotlivých předmětů učebního plánu a navrhli tzv. průřezová témata. V jejich rámci se budou žáci při různých praktických aktivitách učit šetřit přírodní zdroje, volit šetrné výrobní technologie i poznávat vhodná ekonomická a sociální opatření vedoucí ke zlepšení současného stavu i dlouhodobého trendu vývoje životního prostředí.

V současnosti začínáme ověřovací část projektu zahájením dílčích projektů průřezových témat jednotlivých ročníků. Rozhodli jsme se dílčí průřezová témata tříd vzájemně navázat a propojit do řešení dlouhodobého (tříletého) komplexního průřezového tématu s názvem „Udržitelný rozvoj z pohledu mé budoucí profese“. Toto téma bude postupovat od „Poznání hlavních přírodních zdrojů“ v prvním ročníku, přes jejich „Ohrožení a možnosti ochrany“ v ročníku druhém až po „Udržitelný rozvoj v rukou odborníků mé profese“ ve třetím ročníku, kdy žáci budou řešit konkrétní problémové situace, se kterými se zemědělský odborník setkává.

Myslíme si, že environmentální výchova na škole našeho typu má velký význam, protože zemědělství může při nesprávném řízení životního prostředí velmi ohrožovat, ale na druhé straně jej může účinně chránit a ošetřovat formou cílené ochrany krajiny. Proto se už delší dobu snažíme vést žáky střední školy i studenty VOŠ k potřebě citlivých zásahů do krajiny a k utváření pocitu zodpovědnosti za stav životního prostředí na jim svěřeném úseku. A proto jsme se také zapojili do zmíněného projektu.

Výzva pro SZeŠ a žáky 3. ročníků studijního oboru Agropodnikání

Zemědělec je jedním z hlavních činitelů zajišťujících péči o krajinu. Jeho rozhodnutí velmi ovlivňují příznivý či méně příznivý stav životního prostředí v oblasti, kde hospodaří.

Požadavku udržet přijatelný stav krajiny a ŽP vyhoví jen ten, kdo umí respektovat přírodní zákonitosti a určitá ekologická pravidla a aplikovat je v našem případě v zemědělské praxi.

Chtěli bychom podnítit zájem budoucích zemědělců o ekologický přístup ke krajině a dodržování správné zemědělské praxe.

Proto Vás vyzýváme k účasti v soutěži **tříčlenných družstev žáků 3. ročníků SZeŠ studijního oboru Agropodnikání** nazvané „Péče o životní prostředí v zemědělské praxi“. Půjde o řešení problémů, se kterými se zemědělec setkává v praxi, a měl by k jejich řešení přistupovat z ekologického hlediska.

Soutěž chceme uspořádat v dubnu a dát tak příležitost nejen ke konfrontaci schopností, ale i k neformálnímu setkání budoucích zemědělských odborníků a k výměně poznatků a názorů.

Máte-li zájem se zúčastnit, potvrďte, prosím, svůj zájem na následující e-mailovou adresu: kankova@szes.tabor.cz Zájemcům zašleme podrobnější propozice.

Ing. Milena Kaňková
VOŠ a SZeŠ Tábor

O MAJSTROVSTVÁCH SVETA V ORBE

Rozhovor s Borisom Tomšíkom

BORIS TOMŠÍK, študent 4. ročníka Strednej poľnohospodárskej školy v Šuranoch, sa v tomto roku stal už po druhýkrát juniorským majstrom Slovenska v orbe, pričom na tohtoročných majstrovstvách skončil v celkovom poradí na 3. mieste – vyhral však orbu s otočným pluhom a orbu do klina.

V dňoch 29.–30. septembra 2006 sa zúčastnil, ešte ako minuloročný víťaz Majstrovstiev Slovenska v orbe, Majstrovstiev sveta v orbe, ktoré sa uskutočnili v Írsku. Aké sú jeho zážitky, pocity a dojmy z tohto významného podujatia, to nám priblížil v nasledujúcom rozhovore.

V ktorom meste sa konali majstrovstvá sveta?

V Tullowe, blízko mesta Carlow, asi 80 kilometrov na juhozápad od Dublinu.

Kolko súťažiacich sa zúčastnilo tohtoročných majstrovstiev sveta?

V kategórii konvenčných pluhov súťažilo 26 oráčov a s otočnými pluhmi 28 súťažiacich, ktorí reprezentovali 27 štátov.

Boli ste jediným zástupcom Slovenska?

Nie, bol tam aj DANIEL NEŠTICKÝ – šesťnásobný majster SR v orbe konvenčným pluhom.

Aký ste mali program?

Trénovať sme začali v pondelok. Traktor značky NEW HOLLAND nám priviezli zo severnej časti Írska. Museli sme skontrolovať jeho technický stav, potreboval som si naň zvyknúť, natrénovať si orbu strniska a lúky, aby sme ešte v predstihu dokázali opraviť prípadné chybičky. Organizátori nám dali k dispozícii pozemok, ktorý sme si mali vymerať a zorať. Ak by som to neurobil, dostal by som trestné body. Vo štvrtok som si potom vylosoval štartovné číslo. Bolo to rovnaké číslo ako na majstrovstvách Slovenska – 13.

Nepriniesli ste si traktor zo Slovenska?

Nie, pretože náklady na prepravu by boli príliš vysoké.

V akej kategórii ste súťažili?

Súťažil som v kategórii orba do klina s otočným pluhom. Prvý deň sme orali strnisko a na druhý deň lúku. Pozemky boli klinového tvaru s dĺžkou 100 metrov, so šírkou úvrätí 24 metrov na jednej strane a 16 metrov na druhej strane. Na orbu sme mali stanovené 3 hodiny a všetko sa bodovalo.

Z výsledkovej listiny Majstrovstvá sveta v orbe – TULLOW, Írsko

ORÁČ	TRAKTOR	PLUH	KRAJINA	STRNISKO				LÚKA		CELKOVO	
<i>Konvenčné pluh</i>											
Václav Milík	Zetor	Kverneland	Czech Republic	35	108.0	22	38	155.5	8	263.5	16
Daniel Neštický	Ford	Kverneland	Slovak Republic	36	105.0	23	47	124.0	19	229.0	21
<i>Otočné pluh</i>											
Boris Tomšík	Ford	Dortsdale	Slovak Republic	13	136.0	19	18	127.5	19	263.5	19
Aleš Malý	NewHolland	Kverneland	Czech Republic	3	122.0	21	9	134.0	18	256.0	21

Kolko divákov vás sledovalo priamo v centre Tullowa?

Už v stredu tam bolo okolo 45 000 divákov, vo štvrtok približne 63 000 a v piatok, v prvý deň súťaže, až 75 000 ľudí. V sobotu bolo sychravo, takže prišlo iba 40 000 divákov.

Aký bol záujem médií?

Súťaž vysielala írsky televízia a každý deň boli nejaké informácie o majstrovstvách aj v novinách. Stretli sme sa dokonca s írskou prezidentkou, ktorá sa každému súťažiacemu prihovorela a podala mu ruku.

Mali ste v priebehu súťaže aj nejaké problémy s traktorom?

Áno, asi pol hodinu pred koncom mi praskla na traktore hydraulická hadica, bol som celý od oleja, a samozrejme, aj traktor. Porotcovia mi však „pridali“ chýbajúcu pol hodinu, aby som mohol dokončiť orbu.

Kolko ste získali bodov?

Po prvom dni – hodnotila sa orba strniska – som mal na konte 136 bodov, na druhý deň som získal 127,5 bodu. Spolu to teda bolo 263,5 bodu, no dalo sa však získať až 400 bodov.

Kolký v poradí ste skončili?

V kategórii otočných pluhov som obsadil 19. miesto v orbe strniska, lúky, ba dokonca i v celkovom poradí – teda po sčítaní bodov z oboch disciplín.

Kto vybral?

V mojej kategórii minuloročný víťaz – Angličan SIMON WITTY, v druhej kategórii to bol 18ročný Škót ANDREW S. MITCHELL. Každý účastník dostal maketu pamätníka MS a nejaké reklamné materiály, čiapky, montérky. V nedeľu sa konala slávnostná večera generálneho sponzora – firmy KVERNELAND.

Ste so svojim vystúpením na majstrovstvách sveta spokojný?

V podstate áno, veď som skončil lepšie ako reprezentant Českej republiky, ba dokonca lepšie ako 6násobný majster Slovenska v orbe konvenčným pluhom, ktorý skončil na 21. mieste z 26 súťažiach, kým ja 19 z 28 účastníkov.

Tešíte sa na ďalšie majstrovstvá sveta?

Áno, veľmi. Po tohtoročnom víťazstve v Bolešove ma Slovenská spoločnosť pre orbu delegovala na Majstrovstvá sveta v orbe 2007, ktoré budú v litovskom Kaunase. Budem musieť na seba popracovať, čosi vylepšiť, vychytať „muchy“, aby som skončil na lepšom mieste ako v tomto roku.

Touto cestou by som sa chcel poďakovať môjmu trénerovi – Ing. ŠTEFANOVI HURAJOVI, za to, že na moju prípravu obetoval svoj voľný čas a strávil so mnou veľa hodín. Dá sa povedať, že 19. miesto sme získali obaja. Taktiež chcem vysloviť vďaka pánovi riaditeľovi Ing. OSKÁROVI KEVICKÉMU, ktorý mi umožnil zúčastniť sa na týchto majstrovstvách, a tak reprezentovať nielen Slovenskú republiku, ale aj našu strednú školu.

Mgr. Ondrej Halás, SPoŠ Šurany

KONFERENCE VYŠŠÍCH ODBORNÝCH ŠKOL

Ve dnech 28. a 29. listopadu 2006 se v Praze uskutečnila pod záštitou primátora hl. m. Prahy Pavla Béma z podnětu Asociace vyšších odborných škol konference vyšších odborných škol (VOŠ). Konference zhodnotila desetiletou existenci a působení VOŠ, jejich současné postavení v rámci vzdělávací soustavy České republiky a stanovila základní požadavky na jejich další působení a rozvoj ve sféře terciálního sektoru vzdělávání.

Z přednesených referátů, vystoupení a diskuzí vyplynuly závěry, které ve formě výzvy adresovali účastníci konference poslancům, senátorům, zřizovatelům, MŠMT, MPSV, NÚOV, médiím a všem ředitelům VOŠ.

Výzvy na závěr konference vyšších odborných škol

Oblast strategie rozvoje VOŠ

- vytvořit dokument pod názvem „Strategie dalšího rozvoje vyššího odborného vzdělávání“ jako výsledek práce koncepčního týmu vytvořeného na MŠMT ze zástupců partnerů (MŠMT, zřizovatelů, zaměstnavatelů absolventů, Hospodářské komory, NÚOV, AVOŠ, VŠ),
- vymezit kompetence mezi zřizovateli VOŠ a státem, jak je to u většiny zemí EU. Regionální působení a řízení VOŠ je ojedinělé v EU (pouze v ČR a Maďarsku),
- upravit financování VOŠ (zvýšit koeficienty pro normativy na distanční a dálkové studium VOŠ), eventuálně zrušit normativní financování
- využívat prostředky evropských strukturálních fondů pro tvorbu zásadních dokumentů VOŠ a jejich ověřování,
- umožnit vertikální mobilitu do bakalářských programů VOŠ studentům a absolventům VOŠ, kteří o ni mají zájem,
- vytvořit dokument pro hodnocení kvality, který bude vycházet z již existujících dokumentů v EU,
- vytvořit předpoklady pro vstup VOŠ do terciálního sektoru vzdělávání, za předpokladu, že nově vznikající vzdělávací programy VOŠ budou tvořeny v modulárním uspořádání s možností využití kreditního systému,
- umožnit v případě vyšších odborných škol zdravotnických, realizaci vzdělávacích programů pro formy vzdělávání při zaměstnání,
- umožnit současné akreditační komisi pro VOV změnou statutu zvýšit její kompetence a tím zkvalitnit její práci,

- sjednotit titul absolventů nižšího stupně terciálního vzdělávání na označení profesní Bc., přičemž u tohoto titulu se bude vždy jednat o tříleté studium v denní formě studia nebo v adekvátní délce dalších forem studia,
- dosáhnout změnou legislativy možnosti transformace dosavadních absolventů VOŠ, kteří ukončili tříleté formy vyššího studia nebo adekvátní formu dalších forem studia s označením DiS., získání titulu profesního baka-láře,
- spolupracovat se zaměstnavateli absolventů VOŠ, MPSV a MŠMT na typových pozicích oborů vzdělání, případně na vzdělávacích standardech v souladu s EU, které přispějí k jejich mobilitě a uznávání dosaženého odborného vzdělání i mimo území ČR (jako např. u zdravotnických oborů a sociální práce),

Oblast legislativy

- vytvořit samostatný zákon o vyšším odborném vzdělávání nebo zákon o terciálním vzdělávání, jehož součástí budou vyšší odborné školy,
- prosadit ve spolupráci s MPSV odstranění znevýhodnění absolventů VOŠ oproti absolventům bakalářských studií při vstupu na trh práce v oblasti jejich platového zařazení,
- upravit legislativní postavení učitelů VOŠ při jejich platovém zařazení,
- vycházet při tvorbě nové legislativy pro VOŠ z doporučení expertů OECD a dalších mezinárodních dokumentů (Boloňská deklarace, Lisabonská úmluva) a dlouhodobých záměrů dalšího rozvoje české vzdělávací soustavy.

Na uvedenou konferenci volně navazoval odborný seminář k hodnocení terciálního vzdělávání v České republice, který proběhl 13. prosince 2006 v prostorách České zemědělské univerzity Praha. I toto jednání vyústilo ve dva podstatné závěry – sestavit co nejdříve odborný tým, který bude pracovat na koncepčním materiálu Bílá kniha terciálního vzdělávání – na základě tohoto materiálu vypracovat Zákon o terciálním vzdělávání, jehož součástí budou univerzity, neuniverzitní vysoké školy a vyšší odborné školy.

K problematice vyšších odborných škol se budeme v časopise vracet.

VÝSTAVA O VZDĚLÁVÁNÍ

Poslední čtvrtek v měsíci listopadu loňského roku je již tradičně na Střední škole zemědělské a ekologické v Žatci ve spolupráci s Úřadem práce pořádána pro vycházející žáky základních škol výstava „Vzdělávání“. Tato akce je velkou pomocí nejen pro žáky, ale i jejich rodiče, protože pomáhá v orientaci při výběru budoucího povolání.

O významu akce svědčí i návštěva představitelů Krajského úřadu Ústeckého kraje, měst Žatce, Podbořan a Úřadu práce. Součástí slavnostního zahájení byl kulturní program, který zajistila žatecká ZUŠ. Pod vedením pana prof. MILANA DLOUHÉHO vystoupily LENKA DANDOVÁ a MICHAELA SLOVÁČKOVÁ.

V letošním školním roce bylo možno zhlédnout velmi zajímavé expozice 29 vystavovatelů, mimo jiné i expozici Střední školy zemědělské a ekologické. Zajímavá zákoutí představovala prostředí lesa, rozkvetlé okrasné květiny a dřeviny, studentky předváděly různá aranžmá vánočních vazeb a v prostorách dílen nechyběla malá výstava hospodářských zvířat. Výstavu navštívili žáci dvaceti tříd základních škol, v odpoledních hodinách přicházeli v doprovodu rodičů. Výstavu zhlédlo kolem šesti stovek návštěvníků.

Novou tradicí v rámci akce Vzdelávání je „Uzavření botanické zahrady“, jejíž součástí je poslední možnost prohlídky pro veřejnost v tomto roce, ale také výsadba nového stromu významnou osobností. Jako první se tohoto úkolu ujal člen rady Ústeckého kraje pro školství, mládež a tělovýchovu Ing. PAVEL KOUDA, který tímto rozšířil sortiment rostlin botanické zahrady.

Ing. Dagmar Hromádková
SŠZaE Žatec

ODBORNÁ STÁŽ ŽÁKŮ V NĚMECKU

Ve dnech 8.–28. října 2006 se 4 žáci Střední školy Opočno – DAVID HALAXA, VERONIKA PROKOPCOVÁ, PAVEL ZEMEK a PAVLÍNA ZÍTKOVÁ zúčastnili v rámci programu Leonardo da Vinci odborné stáže v německých Drážďanech. Byli ubytováni ve výukovém hotelu IB Bund Dresden a pracovali ve výukových kuchyních, které vařily oběd pro restaurace.

Jeden den byl vyhlášen Dnem české kuchyně, pro který žáci připravovali naše národní jídlo – plněnou papriku, hovězí vývar s domácími nudlemi, vepřovou pečení, houskový knedlík a zelí a plněné buchty. Německá strana pro ně zajistila bohatý doprovodný program – exkurze – např. do továrny na výrobu cukrovinek dr. QUENDT (zde se vyrábějí pravé drážďanské vánoční štoly), továrny na výrobu margarínu, do pivovaru Feldschlösschen a hotelu Elbflorenz (postaven v italském stylu).

Práce našich žáků ve výukových kuchyních

Ve volném čase podnikali nejrůznější výlety, např. na pevnost Königstein (nedaleko českých hranic), do míšeňské porcelánky (byl zde Den otevřených dveří, takže žáci viděli na vlastní oči, jak se ručně vyrábí a zdobí porcelán), prohlédli si město Míšeň s hradem Albrechtsburg, katedrálu i kostel s porcelánovou zvonkohrou a Drážďany. Toto město je kulturním centrem Saska, všichni obdivovali světozná-

mou galerii Zwinger, klenotnici v Neues Grünes Gewölbe, kostely Frauenkirche a Hofkirche s podzemními kryptami a Muzeum dopravy. Čas zbyl i na nákupy. Domů odjížděli účastníci s hezkými vzpomínkami.

Mgr. Hana Horáková
Střední škola Opočno

BARMANSKÝ KURZ

Ve dnech 20.–24.11. 2006 se ve Střední škole v Opočně konal již čtvrtý ročník základního barmanského kurzu pod vedením pana MARTINA SMOLNÉHO, majitele Martini's baru v Pardubicích. V průběhu týdne naučil naše mladé barmany tomuto krásnému umění. Žáci se seznámili s historií barmanství, barovým inventářem, výběrem vhodných surovin, recepturami a různými způsoby míchání nápojů. Kurzu se zúčastnilo 21 žáků oboru Kuchař – číšník a Kuchařské práce.

Závěrečná zkouška se skládala z písemného testu a praktické zkoušky, při které žáci namíchali vylosovaný nápoj. Nejlépe si vedl žák 1. ročníku oboru kuchař – číšník Jiří BUCHTA (foto). Všichni žáci kurz absolvovali úspěšně.

Marcela Smolová
Střední škola Opočno

80. VÝROČÍ

vzniku odborné hospodářské školy v Březnici

Dne 29. března 1922 se Zemský správní výbor usnesl, že v Březnici bude zahájena výstavba nové budovy pro odbornou hospodářskou školu. O půl roku později vláda dala souhlas a ihned se započalo se stavbou „budovy školní a internátu“, stavba byla dokončena v „hlavních

rysech“ na podzim 1926. Slavnostní otevření se konalo 28. října 1926 za přítomnosti zástupců ministerstva zemědělství, zemského správního výboru v Praze, Kuratoria školy, Českého odboru rady zemědělské, okresu březnického a města Březnice.

Škola pro město i kraj

Významné výročí bylo připomenuto ve společenském sále školy za účasti zástupců středočeského kraje, zastupitelů města a školské rady a partnerů školy. Ředitel školy Ing. Jiří Bílek ve svém projevu zdůraznil význam školy pro město a kraj i výhled do dalších let.

Zavedení nových oborů, které obsahovaly studijní program zaměřený na potřebu regionu, proběhlo v r. 1996 po schválení projektu a zřízení Vyšší odborné školy; v r. 2000 byly otevřeny středoškolské obory Sociální péče se zaměřením na pečovatelský a sociálněsprávní činnost a obor Výpočetní technika. Ve škol. r. 2007/2008 budou přijímáni žáci ke studiu nového oboru Přírodovědné lyceum, který by měl splňovat požadavek na rozšíření nabídky všeobecného vzdělání. (Úřad práce v Příbrami eviduje pouze 13 nezaměstnaných absolventů školy ze všech oborů v horizontu posledních dvou roků. Pokud uvažíme, že vychází každoročně přibližně 80 85 žáků ze střední školy, pak ze 160 absolventů je to velmi malé číslo.) O práci školy mají vypovídat především výsledky a řada vynikajících absolventů školy to dokazuje.

Ve vyšší odborné škole a střední škole studuje celkem 304 studentů. Jejich výuku zajišťuje 27 pedagogů. Výuka probíhá v 14 kmenových učebnách a v 17 odborných cvičebnách a laboratořích. Studenti mají k dispozici 3 počítačové cvičebny, z nichž jedna je volně přístupná před vyučováním, o přestávkách a v odpoledních hodinách. Ve škole je více než 100 počítačů zapojených v síti s přístupem na internet pevnou linkou s vysokou rychlostí připojení. Vybavení školy pro výuku všech oborů je nadprůměrné.

Jako jedna z mála škol má březnická v uzavřeném areálu domov mládeže, školní kuchyni a jídelnu, tělocvičnu a sportovní zařízení, pro praktickou výuku oboru Agropodnikání slouží mimo jiné i školní hospodářství o rozloze 40 ha.

Škola spolupracuje s pedagogy z VŠ (Praha, České Budějovice). Pro odbornou praxi studentů jsou zajištěna moderní pracoviště v nejlepších podnicích regionu. Vysoká úroveň získaných praktických dovedností přispívá i ke zmiňované nízké nezaměstnanosti našich absolventů (poloviční ve srovnání s mírou nezaměstnanosti absolventů středních škol v ČR).

Škola získala řadu akreditací pro celoživotní vzdělávání dospělých. Významná je certifikace pro výuku učitelů usilujících o dosažení základní úrovně v programu tzv. Počítačové gramotnosti, jsme cvičným pracovištěm pro výuku budoucích učitelů na středních odborných školách pro Institut vzdělávání a poradenství. Škola má statut Trvalé vzdělávací základny Ministerstva zemědělství ČR a je akreditována k výuce Kurzu pro výkon obecných zemědělských činností. Od března 2003 poskytuje školení pro širokou veřejnost v rámci Národního programu počítačové gramotnosti podporovaného Ministerstvem informatiky ČR.

Při slavnostním setkání vedoucí školského odboru, mládeže a sportu Mgr. RADEK COUFAL uvedl, že škola musí být připravena i na rozšíření svého programu o vzdělávání dospělých – prostředky z programů Evropského společenství je nutné plně a racionálně využívat. Podle senátora Ing. JAROMÍRA VOLNÉHO je věk 80 let v lidském měřítku vysoký, ale pro školu to jsou roky plného rozvoje. Existenci školy ve městě považuje za nutnou i starostka města paní JANA KRAJMEROVÁ. Prof. MILAN SLÁVÍK z Institutu vzdělávání a poradenství ocenil spolupráci cvičné školy pro další výchovu pedagogů. Odpolední program oslav, určený pro současné a bývalé zaměstnance školy, uvedl vedoucí školského organizačního odboru Mgr. Jiří HOLÝ, který na škole působil řadu let jako zástupce ředitele školy.

Zajímavá data z historie hospodářského školství v Březnici

1896 uskutečnil se hospodářský kurz pro rolníky z Březnicka;

1897 vzniká dvouletá hospodářská škola;
1926 slavnostně otevřena Odborná hospodářská škola (jižní křídlo dnešní budovy školy);
1950 do Březnice byla převedena Vyšší rolnická škola Dr. E. Beneše z Plzně;
1951 škola nese nový název Zemědělská technická škola, zahájeny přístavby školy a technického zázemí;
1961 název upraven na Střední zemědělská technická škola, pokračuje dostavba školy;
1963 dokončena dostavba školy, domova mládeže, tělocvičny, založen parkový areál;
1985 škola nese název Střední zemědělská škola;

1991 zahájena výuka v rodinné škole, škola mění název na Střední zemědělská škola a Rodinná škola, škola zahajuje postupný proces přeměny na střední odbornou školu;
1996 MŠMT ČR schvaluje školou vypracovaný projekt vyššího studia, název školy upraven na Vyšší odborná škola, Střední zemědělská škola a Rodinná škola Březnice;
2000 od 1. 9. 2000 nese škola název Vyšší odborná škola a Střední odborná škola Březnice, MŠMT ČR povoluje na škole výuku nových oborů (Výpočetní technika, Sociální péče);
2006 byl povolen obor Přírodovědné lyceum.

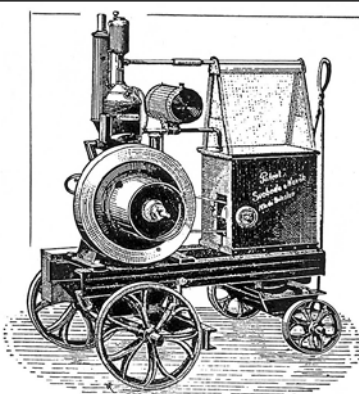
Ing. Jiří Bílek
VOŠ a SOŠ Březnice

SVOBODA – NOVÁK

V roce 1764 byla v Kosmonosech u Mladé Boleslavi založena textilní továrna. Protože v blízkém Josefově Dole byl v té době zdroj vody, byla tam vystavěna bělárna a barvárna. Vystřídalo se tu mnoho majitelů a teprve v roce 1910 postavil Jiří Koloc z Mladé Boleslavi v Kosmonosech továrnu na výrobu strojů. Dne 5. ledna 1911 vznikla nová společnost zastoupená Jiřím Kolocem, Františkem Špičkou (bývalým členem firmy F. a J. Kovařík v Prostějově) a pražským advokátem JUDr. Karlem Zikmundem. Vznikla tak Továrna na stroje a slévárna Koloc, Špička a spol., společnost s r.o., Kosmonosy, Čechy. Tato firma vyráběla pluhy, anglické bubnové řezačky, kryté žentoury, pastorky, čistící a žentourové mlátičky, pumpy, brány, válce, benzinové a plynové motory, transmise a dokonce poskytovala svým zákazníkům i první poradenské služby. Koncem roku 1911 postavil Jiří Koloc při továrně v Kosmonosech v čp. 366 slévárnu železa a kovů.

Jistý Václav Svoboda (stejného jména působil v r. 1919 v zastoupení místodržitelství rady v Kosmonosech a není známo, zda se jednalo o tutéž osobu), v té době strojní zámečník bytem v Budovcově ulici v Mladé Boleslavi, si zažádal 5. srpna 1912 o provozování strojně-zámečnické živnosti a 29. srpna 1912 již o zřízení zámečnické dílny. Byla to malá přízemní dílna v č. 257-II u hřiště se sklepem o minimálních rozměrech. Veškeré strojní zařízení dílny poháněl jeden stabilní motor o výkonu 1-2 HP. V r. 1913 byli již Václav Svoboda a František Štěpánek v Budovcově ulici proti mladoboleslavské rolnické škole držiteli parcely č. 559/9 a na ní majiteli strojní dílny na výrobu motorů.

Roku 1914 vystoupil František Špička ze společnosti, na jeho místo nastoupil Jaroslav Semanský a firma dostala název Koloc a spol. V r. 1917 postavil Svoboda se svým společníkem Novákem na dalším pozemku továrnu na výrobu dvoutaktních motorů, v r. 1920 se tak v Mladé Boleslavi objevila firma Svoboda-Novák, Továrna na motory. O rok později řídila chod Kolcovy továrny na hospodářské stroje, motory, pluhy a slévárnu pozemková banka v Kosmonosech. V r. 1922 si v Kosmonosech č. 25 pronajal František Pavlík z Kosmonos a František Brosinger z Prahy k živnostenským účelům vojenskou kuchyni. Tak vznikla v Kosmonosech firma Brosinger, Pavlík a spol., Kosmonosy továrna na hospodářské stroje a slévárna. Firma měla však povolenou živnost jen do konce března 1923. V průběhu ledna r. 1923 bylo zjištěno, že banka v Kosmonosech neúčtovala část finančního obnosu továrny na hospodářské stroje a motory v Kosmonosech bance v Mladé Boleslavi, ale pražská centrála bernímu úřadu v Praze. Tak v r. 1924 došlo k zastavení

Dnes je již dokázáno,
že k pohonu veškerých hospodářských strojů pro větší i menší hospodářství jsou nejvhodnější dvoudobé benzinové motory, pat.

**SVOBODA
a
NOVÁK,**
speciální továrna motorů pro hospodářství,
Mladá Boleslav,
které po řadu let v mnoha stech kusech používány, dokazovaly při své naprosté jednoduchosti svou úplnou spolehlivost a trvanlivost.
Úplná záruka. • Žádejte nabídku.

chodu továrny a dražbě strojního parku. Po dvou letech byla dokonce likvidována pražská centrála Pozemkové banky. Ještě před likvidací však vznesla doporučení na koupi celého pozemku. Zájem o koupi pozemku byl ze strany mnoha podnikatelů. Byla mezi nimi například i firma Laurin a Klement, v r. 1926 dokonce i Škodovy závody. Avšak nikdo ze zájemců nesplnil kritéria koupě.

Proto Václav Svoboda v r. 1926 založil továrnu na výrobu elektrických strojů a slévárnu v Mladé Boleslavi a Kosmonosech.

Ing. Petr Novák, CSc., MZe ČR

(Navazuje na článek SVOBODA MOTOR uveřejněný v č. 2, roč. 69, 2006–7)

FRANTIŠEK FARSKÝ

„muž mála slov, ale nesmírné výkonnosti“

I. část

V historii našeho zemědělského školství najdeme mnoho osobností, které by neměly být zapomenuty. Na jedno z míst nejvýznamnějších patří nepochybně FRANTIŠEK FARSKÝ – učitel, ředitel, inspektor, badatel, odborný spisovatel. V loňském roce, 16. února, tomu bylo 160 let, co se na-rodil, v tomto měsíci, 23. ledna 2007, to je 80 let, co se ve věku téměř 81 let jeho život uzavřel.

Stručně z jeho života

Pocházel z malé krkonošské vesničky Ruprechtice (dříve též Roprechtice, Roprachtice) u Semil. Rodiče měli malé pekařství a hospodářství. Do vínku dostal všestranné nadání, od nejútlejšího dětství poznával, co to je pracovitost, vytrvalost, skromnost. Prvním zřetelným výsledkem vrozených dispozic a pečlivé výchovy bylo vynikající zvládnutí základního školního vzdělání, při němž se stačil hodně věnovat i hudbě (hrál na housle a flétnu, později i na klavír).

Stredoškolská studia absolvoval na německé reálce v Liberci. Nedaleko totiž žila jeho starší sestra a rodiče počítali s případnou její podporou. Kondicemi však poctivý student získal záhy dostatek prostředků a obešel se bez podpory sestry i rodičů. Po absolvování reálky (1866) s částečnou podporou svého strýce vystudoval chemii na pražské technice, „byv po třikráte poctěn pochvalným listem za výtečný výsledek ve studiích“ (k tomu patřila i určitá finanční částka).

Učitelských míst pro začínajícího adepta nebylo, nenašel ani místo chemika v cukrovaru, o které se zajímal. Opustit vlast odmítl, když mu tehdejší rektor techniky profesor JAN KREJČÍ doporučoval zaměstnání v průmyslovém závodu v Rusku či Chorvatsku. Nabídku profesora všeobecné a analytické chemie VOJTĚCHA ŠAFAŘÍKA (1829–1902), syna PAVLA JOSEFA ŠAFAŘÍKA, však přijal rád. A tak i po absolutoriu (1870) pokračoval ještě dva roky na tehdejším Českém

polytechnickém ústavu království českého. Roli studenta zaměnil za roli druhého asistenta. Podle svého šéfa si vedl „příkladně a svědomitě, prodlévaje v laboratoři bezmála z rána do noci“. Toto období využil i k složení státní zkoušky z chemie pro vyšší a přírodních nauk pro nižší školy reálné.

Prvním jeho pedagogickým působištěm se 1. října 1872 stala městská reálka v Rakovníku. Po roce, 1. srpna 1873, nastupuje na tehdejší Vyšší hospodářský a hospodářsko-průmyslový ústav zemský v Táboře, aby s ním na až do konce své profesní kariéry spojil svůj osud. Počátkem školního roku 1873–74 byl jmenován zástupcem ředitele a po třech letech se stává ředitelem.

Převzal školu, která za 10 let vystřídala čtyři ředitele (1866 až 1868 stál v čele FRANTIŠEK DOUBRAVA, 1868 až duben 1873 AUGUSTIN SCHWARZER, duben až listopad 1873 JAN PLOYHAR, 1873 až 1876 JOSEF DOBEŠ) a řadu pedagogů kmenových i „výpomocných“. Škola byla sice poměrně hodně navštěvovaná, ale nedostatečně vybavená, s neúplným výchovným a vzdělávacím programem, s nevybudovaným školním statkem atd. atd. K tomu nutno přičíst i překážky a problémy, které měly svůj původ mimo školu a byly vyvolány někdy neznalostí, někdy i zlou vůlí.

Ve funkci ředitele zůstává FARSKÝ přes všechny problémy a přes všechny reorganizace až do října roku 1909, kdy odchází na odpočinek do Prahy s funkcí státního inspektora zemědělských škol. Odchází z Tábora po 36 letech činnosti pedagogické a 33 letech ředitelské „s odmítnutím veškerých poct, které připravovány mu sborem profesorským i občanstvem!“ (Výr. zpráva školy za studijní rok 1909/10).

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

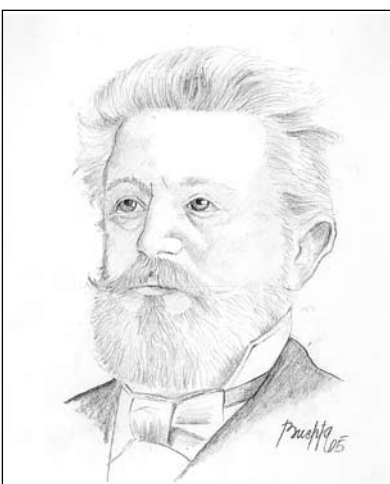
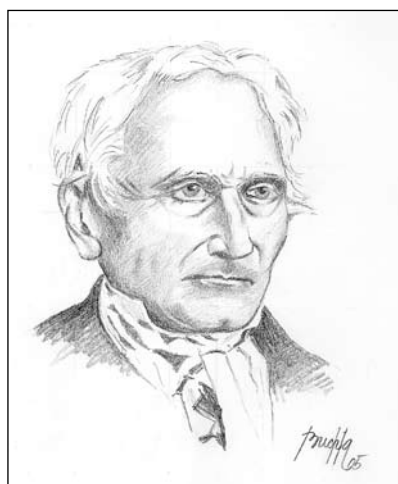
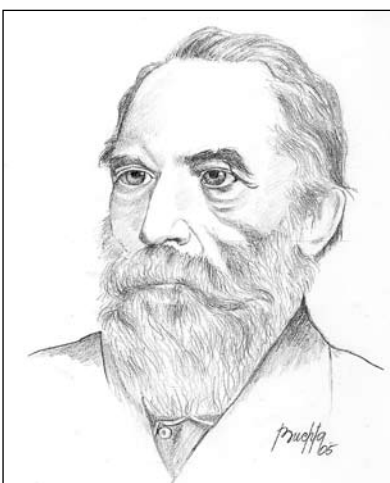
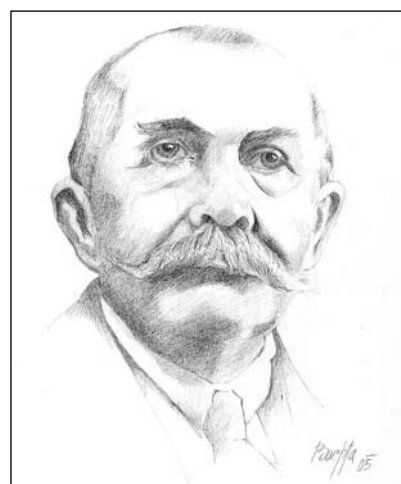
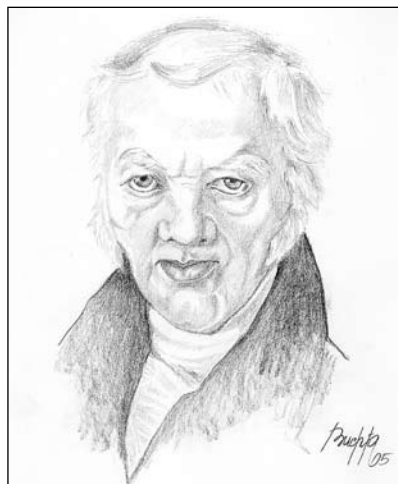
Druhou část „Farský očima pamětníků“ připravujeme do únorového vydání.

2006 – ROK VÝZNAMNÝCH VÝROČÍ

pražského vysokého učení zemědělského

V loňském roce oslavila Česká zemědělská univerzita v Praze 100 let od zahájení vysokoškolské zemědělské výuky v Českých zemích. V našem časopise jsme se tomuto významnému výročí věnovali rozsáhlejším textem, který

podrobně charakterizoval stoletou historii zemědělského učení. Článek vycházel na čtyři pokračování (i s fotodokumentací) od září do prosince a doplnil tak četnou literaturu připravovanou univerzitou na podzimní oslavy 2006.

V horní řadě zleva:

František Josef Gerstner

František Antonín Linhart Herget

Jan Vladimír Hráský

Ve střední řadě zleva:

Antonín Jan Jungman

Filip Stanislav Kodým

Jan Krejčí

V dolní řadě zleva:

Jan Evangelista Purkyně

Vilém Teklý

CONTENTS

Významné místo mezi vydanou literaturou zaujímá publikace našim čtenářům známého autora Ing. JOSEFA ROZMANA. Od všech ostatních se však odlišuje především tím, že zasvěceně popisuje období, které zřízení zemědělského odboru předcházelo, tedy období do roku 1906. Obsah publikace upřesňuje i podtitul „Nahlédnutí do období, které předcházelo zřízení zemědělského odboru na C. k. české vysoké škole technické v Praze roku 1906“. Portréty významných osobností té doby text doplnil a obohatil ilustrátor JIŘÍ BUCHTA, patřící rovněž mezi už pravidelné autory našeho časopisu.

Publikace formátu A₄ má 90 stran, 13 kreseb a je tematicky rozdělena do tří desítek menších kapitol. Jejího vydání se ujal Institut vzdělávání a poradenství České zemědělské univerzity v Praze.

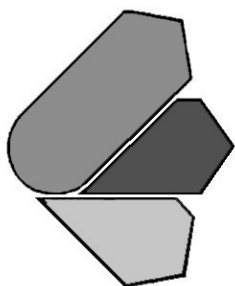
Popisované období je významné i dalšími „kulatými“ výročími, jak dokazuje Ing. Rozman hned v úvodu: Před 230 lety – v r. 1776 – byla při pražské univerzitě zřízena stolice polního hospodářství, před 200 lety vzniklo Královské české stavovské technické učiliště v Praze...

První část publikace se věnuje založení stolice polního hospodářství a životní poutí prvních profesorů polního hospodářství v letech 1776–1906 – Butschek, Schönbauer, Zürchauer, Michna, Lumbe, Lambl. Další kapitoly popisují vývoj vysokého učení, náročné prosazování myšlenky a všechna stále nová úskalí a peripetie často, zmaření snah „už téměř před cílem“, upozorňují i na Stavovskou inženýrskou školu (první technické učiliště v Praze) a další významné vzdělávací instituce té doby i doby předcházející, sledují podobnou situaci v zahraničí. Samostatně se věnují osobnostem s událostmi spojenými – Herget, Gerstner, Farský, Teklý, Komers, Purkyně, Krejčí, Jungman, Kodým, Stoklasa, Hráský – jejichž úkolem bylo mj. i neustálé dokazování úrovně našeho zemědělství. Publikace osvětluje, jak důležitá byla podpora zemědělského výzkumu, kvalita stávajících zemědělských škol. Nemalou zásluhu sehrála česká zemědělská literatura – i tady zůstala některá jména téměř zapomenuta. To vše autor publikace objasňuje, navrácí se ke ztracenému, informuje o málo známých skutečnostech.

Poslední kapitola dospěje „k počátkům stoletého výročí“: Nejvyšším rozhodnutím ze dne 26. října 1906 bylo schváleno zřízení zemědělského odboru na C. k. české vysoké škole technické v Praze. Pět stávajících odborů doplnil odbor šestý – zemědělský.

Zájemci o publikaci mohou kontaktovat pražskou redakci Zemědělské školy.

Curative effects of wine	2
Moravian-Silesian Centre	
Origination, activity, defence and implementation of a project of vocational training for the development of rural space	3
From the Association's agenda	
The fourth year of school cooperation has just started	6
Secondary School	
of Horse Racing and Riding in Prague-Velká Chuchle	8
Through training to professionalisation	
of local action groups (LAG – legal entities acting on the regional level)	8
Counselling corner	
Breakdown plans in agricultural enterprises	10
“European profile of a forest worker”	
Cooperation of a forestry and fishery vocational school in Bzenec on an international pilot project	12
Awareness of responsibility	
for environmental conditions	13
On World Ploughing Championship	
An interview with Boris Tomšík	14
A conference of higher vocational schools	16
Education	
An exhibition with cultural programme in Žatec	17
Study trip of students to Germany	17
Barman's course	18
80th anniversary	
of the foundation of technical agricultural school in Březnice	18
Svoboda – Novák	
History of agricultural machinery	20
František Farský	
Prominent personality of agricultural education	21
2006 – the year of important anniversaries	
of the Prague University of Agriculture (book review)	22

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 70 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě Zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz
Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra
tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk
Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč,
roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava; PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha; Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka Husová, NÚOV Praha; Ing. Břetislav Kábele, SOŠ České Budějovice; Ing. Jan Kot, ISŠ Cheb; Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra; Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Nitra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MZLU Brno; Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava; Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice; prof. Ing. Milan Slávik, CSc., IVP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe ČR; Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora